

РЕШЕНИЕ

№ 3067

гр. София, 05.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 25.03.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ралица Романова

ЧЛЕНОВЕ: Калина Пецова

Георги Терзиев

при участието на секретаря Дора Тинчева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **9332** по описа за **2020** година докладвано от съдия Георги Терзиев, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС), във връзка с чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на С. Н. Н. в момента в Затвора – С., срещу Решение № 4305 от 30.07.2020 г. на Административен съд– София град, 19-ти състав, постановено по адм. д. № 10126 по описа на съда за 2019 г., с което е отхвърлен иска му срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГД „ИН“), с която претендира обезщетение в размер на 80 000 лева, ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба до окончателното заплащане, за нарушаване на правата му по чл. 3 от ЗИНЗС, чл. 29, ал. 1 от КРБ, вр. чл. 5, ал. 4 от КРБ, вр. с чл. 84, ал. 1 и ал. 2 от ЗИНЗС и чл. 4, ал. 2, т. 1 от Наредбата за определяне на стандарти за определяне на годишна бюджетна издръжка за един лишен от свобода и Таблица № 1 за състава на дневната дажба и полагащите се хранителни продукти на един лишен от свобода възрастен, утвърдена от Министъра на правосъдието и съгласувана с министъра на здравеопазването и министъра на финансите, на основание чл. 84, ал. 1. и ал. 2 от ЗИНЗС и претърпени неимуществени вреди в тази връзка, изразяващи се в множество негативни преживявания, главоболие, липса на сън и др. считано от 25.08.2015 г. до датата на предявяване на исковата молба, ведно със законната лихва върху тази сума, от датата на преустановяване на

правонарушението до окончателното изплащане на сумата.

С касационната жалба С. Н. иска отмяна на постановеното решение като неправилно, поради противоречие с материалния закон. Счита, че не е получавал законоустановената дажба храна по Таблица № 1 за състава на дневната дажба и полагащите се хранителни продукти на един лишен от свобода възрастен, утвърдена от Министъра на правосъдието, поради което е получил главоболие и липса на сън. Моли решението да се отмени като неправилно.

В съдебно заседание касаторът, редовно уведомен не се явява и не се представлява.

Ответникът по касация - Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ не се представлява. В писмени бележки приложени по делото оспорва касационната жалба.

Представителят на Софийска градска прокуратура, прокурор К., моли решението на едноличния състав на Административен съд– София град да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

Административен съд София град, Седми касационен състав, след като обсъди доводите на страните и въз основа на представените по делото доказателства и вътрешно убеждение, приема за установено от фактическа страна следното:

В периода от 25.08.2015 г. до подаване на исковата молба С. Н. Н. е изтърпявал наказанието си „лишаване от свобода“ в затвора в [населено място].

Като доказателства по делото са приети: 1. Таблица № 1 за състава на дневната дажба и полагаемите се хранителни продукти на 1 лишен от свобода от 2006 г. (л. 92 по първоинстанционното дело), утвърдена от министъра на правосъдието и съгласувана с министъра на здравеопазването и министъра на финансите. В таблицата са посочени наименованието на продуктите и количеството от тях, което трябва да бъде вложено, за достигане на определено количество калории за всеки лишен от свобода. 2. Заменителна таблица от 08.3.2007 г., утвърдена от министъра на правосъдието (л. 190-193 по първоинстанционното дело, следва да се отбележи, че ответникът заяви, че заповеди за замяна на продуктите от таблица 1 с такива от заменителната таблица, не са издавани), 3. Констативен протокол № 0033352 от 19.07.2019 г. (л. 194 по първоинстанционното), съставен от длъжностни лица при Областна Дирекция по безопасност на храните – [населено място], във връзка с подаден до прокуратурата на Република България сигнал относно качеството и количеството на храната, приготвяна за лишените от свобода в затвора в [населено място], 4. Указания, утвърдени от Главния Директор на Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ (л. 251-254 и л. 258-261 по първоинстанционното) за реда и начина за планиране на хранителни продукти, необходими за териториалните служби на ГД „ИН“ и за контрол при доставката на хранителни продукти, 5. Договори за периодични доставки на хранителни продукти от 2014 г. (л. 264-298 по първоинстанционното), сключени между ГД „ИН“ и избрано след проведена процедура по закона за обществените поръчки дружество-доставчик.

Първоинстанционният съд е предоставил на Н. възможност на 19.06.2020 г. (протокол

на л. 446 по първоинстанционното) да се запознае със седмичните менюта и дневните листи за приготвяната храна в затвора в [населено място] за периода 2015 г. – 2019 г., представени от ответника като доказателства по административно дело № 10510/2019 г., които също са служебно известни на съда.

Разпитан е по делегация чрез Районен съд – [населено място], един свидетел по искане на ищеца за установяване на твърдените в исковата молба и един свидетел на ответника, за опровергаване на твърденията на ищеца.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Искът е предявен срещу надлежен ответник по чл.205 от АПК, вр. с чл. 285, ал. 1 от ЗИНЗС – Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ – юридическо лице, осъществяващо прякото ръководство и контрол върху дейността на местата за лишаване от свобода, с териториални служби, каквито са затворите и областните служби „Изпълнение на наказанията“.

Материално-правна уредба на твърдяното право се съдържа в чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС, който предвижда, че държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Разпоредбата на чл. 3 поставя изисквания към условията, при които се поставят осъдените лица и установява забраната осъдените и задържаните под стража да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко и унижително отношение.

Основателността на предявения иск предполага установяване на наличие на следните материално-правни предпоставки: 1) акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с които се нарушава чл. 3 от ЗИНЗС; 2) настъпила неимуществена вреда в правната сфера на ищеца в резултат на нарушението, която се предполага до доказване на противното по силата на оборимата презумпция, въведена с чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС и 3) причинна връзка между нарушението на чл.3 ЗИНЗС и настъпилата вредоносен резултат.

Отговорността на държавата за причинените вреди по чл.284, ал. 1 от ЗИНЗС е обективна и освобождава ищеца от тежестта да доказва вина на конкретно длъжностно лице. Обективният ѝ характер означава още, че държавата отговаря за вредите, причинени от нейните органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, които са последица от незаконосъобразните им актове, действия или бездействия, без значение дали са виновно причинени.

Основното оплакване е срещу предоставяната храна в затвора. Според касатора дневната дажба не отговаря на заложените в Таблица № 1 критерии.

Видно от доказателствата по делото храната била разнообразна, съобразена изцяло с установения калориен и химичен състав, осигурявана от администрацията на затвора. Продуктите са били разчетени по калории, еднаква за всеки един задържан.

Администрацията на затвора осигурява минимум хранителни количества, съобразени с Таблица № 1, като отделно от това всеки задържан има възможност да си набавя храна от други източници - пазаруване, получаване на хранителни продукти.

Приложена е Таблица № 1 за състава на дневната дажба и полагаемите се хранителни продукти на 1 лишен от свобода – възрастен, утвърдена на 21.02.2007 г. от директора на ГДИН и на 08.03.2007 г. от министъра на правосъдието. В нея на 27 позиции е посочен видът на храните (хляб, брашно за запръжка, фасул, ориз, тестени изделия, краве сирене, олио, свинска мас, захар, месо с кости, птиче месо, риба, яйца, халва, мармалад/конфитюр, картофи, зеленчуци, плодове, чай, доматино пюре, сол, оцет, подправки, прясно мляко, кисело мляко и краве масло), полагаемо количество и съответен брой калории.

Според показанията на разпитания като свидетел В. П. – готвач към Затвора С. прехраната се извършва съгласно реда, определен от ЗИНЗС, по утвърдени от министъра на правосъдието и съгласувани с МЗ и МФ, таблици за калорийния и химически състав на храната. Доставка на хранителни продукти се извършвала по сключени договори по обществени поръчки за цялата система на ГДИН, с фирми с доказано име на пазара, като абсолютно всички стоки се съпровождали с необходимите сертификати за годност на храните. Видът на хранителните продукти се определял в спецификация от ГДИН за цялата система. Изготвяли се седмични менюта на база рецептурник – калкулация от млинсректор готвач, съгласувани и утвърдени от директора на Медицинския център, началник сектор „ФЛРК“ и началника на затвора. Храната се калкулира на база рецепта, която стриктно се спазва.

Правилни са изводите на първоинстанционния съд, че от приложените по делото седмични менюта и дневните листи за приготвяната храна в затвора в [населено място], се установява безспорно, че всяка седмица на лишените от свобода са се предлагали месо (предимно свинско и птиче), риба от консерва, маргарин, зеленчуци (предимно консервирани), плодове, зърнени храни (хляб, макарони, ориз и др.). Таблица № 1 има примерен характер и дава насока за вида на продуктите, имащи за цел задоволяване на ежедневните му нужди от енергия. Няма как всеки ден да се дава птиче месо, месо с кости или риба в посочените грамажи.

Относно показанията на свидетеля Д. М., същите по същество представляват субективна оценка, а не показания за факти, поради което правилно съдът не ги е кредитирал.

По изложените съображения, съдът намира, че не е налице нарушение на чл. 84, ал. 2, т. 1 от ЗИНЗС, според които лишените от свобода имат право на безплатна храна, достатъчна по химически и калориен състав, съгласно таблици, утвърдени от министъра на правосъдието съгласувано с министъра на здравеопазването и министъра на финансите.

С оглед изложеното, първоинстанционното решение следва да се остави в сила.

При този изход на спора и с оглед разпоредбата на чл. 286, ал. 2 изр. първо от ЗИНЗС е основателна претенцията на ответника за присъждане на разноски, поради което следва на ответника да се присъдят разноски по настоящото дело в размер на 100,00 лв., съобразно чл.24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Воден от горното, VII- ти касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 4305 от 30.07.2020 г. на Административен съд– София град, 19-ти състав, постановено по адм. д. № 10126 по описа на съда за 2019 г.

ОСЪЖДА С. Н. Н. да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ сумата 100,00 лв. разноски за юрисконсултско възнаграждение по настоящото дело.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.